

Ruim twee miljoen inwoners van Nederland zijn elders op de wereld geboren. Voor veel van deze mensen is Nederlands niet de moedertaal (moerstaal), ze zijn 'anderstalig'. Hoe is het om anderstalig te zijn en omringd te worden door moedertaalsprekers? Tegen welke problemen loop je aan? Heeft anderstaligheid voordelen? Hoeveel impact heeft het op je leven?

Taaldocent en zangeres Mariska Reijmerink is haar hele leven al gefascineerd door taal, als een wezenlijk onderdeel van je identiteit. Mariska moet er niet aan denken om in een ander land dan Nederland te gaan wonen vanwege de taalachterstand die ze dan zou hebben. Je verstaat niet wat mensen tegen je zeggen. Je begrijpt niet wat mensen bedoelen. Uitdrukkingen kunnen een bron van misverstanden zijn.

In dit boek vraagt Mariska Reijmerink aan anderstaligen uit haar eigen omgeving hoe het is om in Nederland te wonen. Mensen uit Engeland, de VS, Estland, Israël, Ethiopië, Duitsland, België, Saudi-Arabië, Iran, Marokko en Syrië vertellen hun levensverhaal en hoe het anderstalig-zijn hun leven heeft beïnvloed. Het levert een brede en boeiende kijk op Nederland en zijn inwoners op. En op het leren van Nederlands in het bijzonder en het leren van een taal in het algemeen. Bovendien geeft het antwoord op de vraag of muziek helpt bij het leren van een taal.

NUR 740/842

Mariska Reijmerink **Niet je moerstaal** Anderstaligen in Nederland

Mariska Reijmerink

Niet je moerstaal Anderstaligen in Nederland

**Hoe het is om in Nederland te wonen
als Nederlands niet je moedertaal is**

Niet je moerstaal

Niet je moerstaal

Anderstaligen in Nederland

Hoe het is om in Nederland te wonen als Nederlands
niet je moedertaal is

Mariska Reijmerink

de Graaff

Niet je moerstaal
Anderstaligen in Nederland
Hoe het is om in Nederland te wonen als Nederlands
niet je moedertaal is
Mariska Reijmerink
ISBN 978-94-93127-03-6
NUR 740/842

Vormgeving: MOL grafische vormgeving, Utrecht

© De auteur | Uitgeverij de Graaff, 2020

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever en vermelding van de auteur(s) van het boek.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j°, het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever (Uitgeverij de Graaff, www.uitgeverijdegraaff.nl) te wenden.

Abonneer u op de nieuwsbrief van Uitgeverij de Graaff:

www.uitgeverijdegraaff.nl

U ontvangt dan regelmatig informatie over nieuwe titels en blijft ook op de hoogte van aanbiedingen en kortingsacties.

Volg ons tevens op Facebook www.facebook.com/Uitgeverijdegraaff

Voor Marilena die helaas niet meer in Nederland woont

Voor Afief die hopelijk nog lang en gelukkig in Nederland woont

Voor Vincent die al zijn hele mooie leven in Nederland woont

“You've lost your roots, mate.” I remember a local yob saying that to me one night in a Portsmouth pub. He said it with a sneer, to emphasize his personal distaste at the fact that I'd been living in New York City, on and off, for years. I was hurt, until I thought about it later and realized: he doesn't know me, doesn't even know that I recently bought a place in my home town, and he's talking out of his arse, because you never lose your roots. It's just that you have branches, too. I have a lot of *branches* in New York, but my roots will always be in Paulsgrove.'

Joe Jackson in *A Cure for Gravity*

Inhoud

Inleiding	9	7
Talenwonder	14	
Anderstalig	18	
Vera (België): 'Pas later begreep ik dat Nederlanders alleen op afspraak komen'	23	
Emigreren	27	
Hailaf (Ethiopië): 'Door een taalmisverstand werden we beschuldigd van fraude'	31	
Een accent hebben	36	
Ralph (VS): 'Ik kreeg de droombaan ondanks en dankzij mijn anderstaligheid'	39	
De kwestie van cultuur	44	
Hagit (Israël): 'Door de taalbarrière kon mijn hart zich openen'	47	
Anderstaligheid bij kinderen	53	
Safiyah (Saudi-Arabië): 'Als je de taal niet spreekt, leef je in een gevangenis'	57	
Iets op te biechten	61	
Konrad (Duitsland): 'Als Duitser moet je echt heel erg wennen aan de directheid van Nederlanders'	64	
Wel of geen Nederlands	69	
Naïma (Marokko): 'Ik krijg te weinig hulp bij het vinden van werk'	73	
Taalverwerving bij kinderen	77	

Identiteit	81
Simone (Engeland): 'Ik heb me nog nooit zo'n buitenstaander gevoeld als hier'	86
Intercultureel eten	92
Mahasti (Perzië en India): 'Je bent thuis waar je vrienden hebt'	95
Taalcoach	100
Afief (Syrië): 'In het Nederlands ben ik de betere versie van mezelf'	106
Leer Nederlands met Mariska en Afief	114
Visitekaartje	117
Doris (Estland): 'Ik ben trots op die andere achtergrond, die heeft me gevormd'	121
De sleutel	128
Hoe een taal te leren	131
Conclusie	134
Liedteksten uit <i>Leer Nederlands met Mariska en Afief</i>	139

Inleiding

Als Nederlanders aan Nederland denken, denken zij vooral aan het Nederlands. Dat bleek uit het grote onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau uit 2019. Nederlands is een variant van het Germaans, de oertaal van Europa, die zich op een eigen manier heeft ontwikkeld, net zoals onder andere Duits, Engels, Deens en Zweeds dat gedaan hebben. Wij herkennen dus veel in die buurtalen, maar toch hebben we een geheel eigen pad gekozen in de zinsstructuren, woordverbuigingen en uitspraakregels.

Ik schrijf ‘we’, want ik ben in Nederland geboren en getogen en daarom moedertaalspreker Nederlands. Je moedertaal heb je als kind opgepikt uit wat de mensen om je heen spraken. Veel mensen hebben zelfs twee moedertalen, en dat zijn zeker niet alleen mensen met ouders van buitenlandse afkomst. Veel Nederlanders spreken of spraken thuis het dialect of de taal van de streek en zijn dus feitelijk tweetalig opgegroeid. Het Limburgs, Fries en Nedersaksisch zijn daar voorbeelden van.

Taal bepaalt voor een deel je identiteit. Als iemand spreekt, kun je van alles aan hem horen: of hij aardig is, waar hij vandaan komt en tot welke sociale klasse hij behoort. De meeste Nederlanders spreken met een accent, hoe licht ook, en daardoor kunnen andere Nederlanders inschatten waar hun gesprekspartners zijn opgegroeid. Achterhoekers herkennen elkaar onmiddellijk in de Randstad, zo ook bijvoorbeeld West-Friezen, Zeeuwen en Brabanders. Dat geeft ze een vertrouwd gevoel, een streepje voor of juist irritatie. Zware accenten worden meestal geassocieerd met lager opgeleiden; hoger opgeleiden hebben zichzelf meestal aangeleerd zo Algemeen Beschaafd Nederlands mogelijk te praten.

Zo'n twee miljoen inwoners van ons land zijn ergens anders op de wereld geboren en de meeste van hen hebben een andere moedertaal. Ook zij vinden Nederlands heel belangrijk. De in Perzië geboren Sander Terphuis schrijft bijvoorbeeld in zijn bloedstollende autobiografie *De Worstelaar* dat het leren van Nederlands één van de drie basiselementen is om als nieuwkomer mee te kunnen doen in de samenleving. (De andere twee zijn je aan de wet houden en de handen uit de mouwen steken.) Maar hoe leer je zo snel mogelijk zo goed mogelijk een nieuwe taal? En wanneer is het goed genoeg? Terphuis heeft zelf zó goed Nederlands geleerd dat hij er rechten mee heeft kunnen studeren, iets wat de meeste moedertaalsprekers hem niet nadoen.

Als docent Engels en Nederlands denk ik veel na over hoe ik mijn cursisten het beste kan onderwijzen. Omdat ik voornamelijk privéles geef, kan ik mijn lesmethode voor iedere leerling aanpassen. Iedere leerling is anders: de een steekt er meer tijd in dan de ander, de een durft meer dan de ander en zo zijn er heel veel aspecten om mee rekening te houden.

Net als iedereen heb ook ik veel anderstaligen in mijn omgeving die hier als volwassene zijn gekomen. In ons wijkje weet ik zo al vier mensen uit andere Europese landen op te noemen, mensen die hier voor de liefde of voor werk gekomen en gebleven zijn. Zelf heb ik ook diverse malen aan emigreren gedacht, maar de nadelen leken me altijd vele malen groter dan de voordelen en daarom woon ik al mijn hele leven hier. De mensen die ik heb geïnterviewd voor dit boek, hebben wél die enorme stap genomen en nu was ik zo benieuwd hoe dat hun leven heeft beïnvloed. Dus heb ik ze het gewoon gevraagd.

Sommigen van hen hebben duidelijke herinneringen aan hun eerste indruk van Nederland. Hailaf uit Ethiopië vielen tijdens haar treinreis van Schiphol naar haar nieuwe huis vooral de groene graslanden met koeien op. Afief uit Syrië vertelt lachend: 'Op een gegeven moment bemoeide het hele Roosendaalse politiebureau zich ermee, het leek wel of ze nog nooit een asielzoeker hadden gezien. Ze waren allemaal heel vriendelijk.' Maar Simone uit Engeland stond op haar eerste dag, een zondag, voor een gesloten supermarkt, daar was niks grappigs aan.

Na de eerste indruk vangt je nieuwe leven hier aan. Je hebt om te beginnen een heel andere startpositie dan een autochtone leeftijdsgenoot. Of zoals de Amerikaanse Ralph zegt: 'In feite waren al mijn diploma's en jaren werkervaring van geen enkele waarde meer. Dat is een van de grote moeilijkheden van emigreren: alles wat je had, heeft zijn waarde verloren.' De Perzisch-Indiase Mahasti heeft zich lang verzet tegen het feit dat ze in Nederland moest wonen, omdat 'mijn vrienden in India woonden'.

Dan ben je hier en moet je de taal leren. Soms zijn er goede cursussen, bijvoorbeeld voor studenten, zoals Safiyah uit Saoedi-Arabië vertelt: 'Ik zat in een klas met zeven studenten die allemaal uit het buitenland kwamen. De opleiding werd in het Nederlands gegeven, de docenten spraken bewust wat langzamer en je kreeg ook meer tijd tijdens je examens.' Maar Konrad uit Duitsland vertelt dat de enige aangeboden taal cursus in tijd samenviel met het hoofdvak van zijn conservatoriumstudie, waardoor hij nooit echt een cursus Nederlands heeft gevolgd. Simone uit Engeland volgde een cursus Nederlands voor hoogopgeleiden aan het ROC: 'Ze gaven je een boek en verder moest je het zelf maar uitzoeken.'

Dan is er ook je motivatie of de urgentie om Nederlands te leren. Doris uit Estland stelt: 'Ik vind dat je de taal moet spreken van het land waar je woont. Dat namen wij de Russen altijd kwalijk die in Estland kwamen wonen en geen Ests wilden leren.' Hagit uit Israël werkte in Nederland lang bij een internationaal bedrijf waar de voertaal Engels was en met haar Nederlandse echtgenoot bleef ze ook Engels spreken, want 'het geeft een onbalans in je relatie als de een wél zijn moedertaal kan spreken en de ander niet', vindt zij.

Hoe goed je je nieuwe taal ook spreekt, er komen toch regelmatig spraakverwarringen voor. Zo heeft Konrad een keer ongewild gratis opgetreden. En Afief had de doorverwijzing van zijn tandarts niet begrepen, omdat hij überhaupt niet wist dat er kaakchirurgen bestonden. Ook moet je wennen aan de Nederlandse manier van leven. Hailaf uit Ethiopië was bijvoorbeeld nog nooit alleen geweest: 'Ik miste de drukte, het verkeer en getoeter, hier was alles zo stil!' Maar ook: 'Wat mij opvalt aan Nederlanders, is dat ze vaak door elkaar praten. En ook

heel luid praten. In Ethiopië is het onze cultuur om te wachten tot de ander klaar is met praten.' En Vera uit België merkt op: 'Waar ik heel moeilijk aan kon wennen in Nederland was de lunch. In Brussel gingen we altijd ergens naartoe om te lunchen, hier nam iedereen brood mee en at dat op het werk op.'

Dan begint het zoeken naar de juiste baan of opleiding. Daarin kunnen aannames en misverstanden een rol spelen. Ralph vertelde dat je in Amerika nooit in de krant zou kijken voor een vacature. Afief had zich, ondanks hulp van Nederlanders, voor de verkeerde studie ingeschreven. Doris uit Estland mocht in eerste instantie alleen solliciteren op banen die Nederlanders niet wilden. Naïma uit Marokko had wel wat meer hulp van de gemeente verwacht bij het zoeken naar werk. Het 'invechten op de arbeidsmarkt' dat premier Rutte aanraadt, kan een onbegrijpelijk advies zijn aan mensen uit een minder assertieve cultuur dan die van de hoogopgeleide Randstedelijke blanke man die hij zelf is. Veel mensen hebben van huis uit meegekregen zich bescheiden op te stellen.

Ook moet je bepalen in welke taal je je kinderen gaat opvoeden: in het Nederlands of in de taal die je zelf het beste spreekt? Naïma's kinderen zijn tweetalig, omdat zij Arabisch met ze spreekt, maar heeft ze wel 'voorgelezen in het Nederlands, dat vond en vind ik leuk om te doen'. Ralph was wel van plan geweest Engels met de kinderen te praten maar is overgestapt naar het Nederlands om ongelukken te voorkomen. Mahasti's dochter wilde op een dag geen Perzisch meer praten. Safiyah heeft altijd Nederlands met haar dochter gesproken en Hagit spreekt nog altijd Hebreeuws met haar kinderen.

Tot slot is er de familie die in het land van herkomst is blijven wonen. De meeste geïnterviewden gaan er wel op bezoek of nodigen hun familie hier uit, maar het is ver en duur. Voor Mahasti en Afief is het om politieke redenen niet eens mogelijk te gaan. Het gemis is niet altijd onder woorden te brengen of ter sprake gekomen in de interviews, het hoort bij het migrant-zijn. Bij ernstige situaties zoals ziekte en overlijden is de grote afstand een pijnlijk feit. Naïma, Afief en Hagit vertellen wat hun is overkomen op dat gebied.

Ik heb door de gesprekken met mijn dorpsgenoten en vrienden ‘met een migratieachtergrond’, zoals dat heet, zo veel geleerd. Om te beginnen was het ontzettend interessant om te horen hoe de mensen zijn opgegroeid in hun land. Doordat de geïnterviewden uit allerlei verschillende landen komen en van verschillende generaties zijn, geven de gesprekken een rijk palet aan tijdsbeelden, culturen, religies en grote gebeurtenissen uit de geschiedenis. Ook geven zij een kijk op Nederland, op ons landschap, op onze gewoontes, onze mentaliteit en manier van doen die heel leerzaam is. Ik ben met andere ogen gaan kijken naar ons land en zijn inwoners.

Ik was altijd al dankbaar dat ik hier geboren ben, omdat Nederland met zijn democratische rechtstaat en gematigd klimaat een paradijs op aarde is. Die dankbaarheid heeft zich beslist verdiept door mijn omgang en gesprekken met anderstaligen.

Drie jaar geleden nam ik Afief een keer mee naar het schoolplein van mijn middelbare school, een plaats waar ik tot dan toe nog steeds een moeizame en puberale verhouding mee had. Mijn leven was op mijn achttiende begonnen, aan de universiteit. Ik stond daar bokkig met mijn armen over elkaar rond te kijken naar het schoolgebouw dat amper veranderd was sinds ik er dertig jaar geleden voor het laatst was. Afief volgde mijn blik en zei oprecht bewonderend: ‘Wat een mooie school!’ Ik was even totaal van mijn à propos. Toen pas zag ik het ook. Het gebouw met de grote ramen en het plein ervoor waren schoon en ruim, met gezellige hoekjes hier en daar. Ik was er niet gelukkig geweest als puber, maar ik had er goed onderwijs genoten en me daar in alle vrijheid kunnen ontplooien. Ik kon nu de bozige houding van me af laten glijden.

Ik gun de Nederlandse lezers van dit boek ook een nieuwe kijk op ons land. En ik hoop dat de anderstalige lezers herkenning zullen vinden in de ervaringen van de sprekers in dit boek en er waar nodig moed uit zullen putten. Iedereen heeft anderstaligen in zijn omgeving. Er hebben hier altijd anderstaligen gewoond. Samen vormen we de maatschappij. Samen zijn wij Nederland.

Talenwonder

14

Ver voor mijn eerste verjaardag kon ik al ‘appeltaart’ en ‘Rembrandt’ zeggen, dit tot hilariteit van de volwassenen. Als baby moet ik al begrepen hebben dat taal een magisch instrument is en ik leerde het snel bespelen. Althans, zo is mij dit verteld. Mijn eigen bewuste herinneringen aan mijn kindertijd hebben weinig met taal te maken, alleen met indrukken opdoen en sferen aanvoelen. Kinderen willen hun behoeftes aan eten, drinken en contact kenbaar maken en zo leren ze hun eerste taal door hun omgeving na te bootsen, omdat het huilen op een bepaalde leeftijd niet meer op prijs gesteld wordt.

Het leren lezen en schrijven later op school ging bij mij wat langzaam, maar dat weerhield me er gelukkig niet van veel te lezen en te schrijven, zij het met spelfouten. Dyslexie bestond nog niet en het opleidingsniveau van je ouders deed er ook niet toe in het onderwijs van de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw.

Op mijn tiende ontdekte ik via de popmuziek de Engelse taal en dan vooral het Brits-Engels van de popgroep Queen met zanger Freddy Mercury en gitarist Brian May. Door hun nummers en hun uitspraak van de teksten die ik nog niet kon verstaan, ontwikkelde ik een enorme fascinatie voor het Engels en kon ik niet wachten tot ik er les in zou krijgen op de middelbare school. Ik had het geluk daar leraren te treffen die het uitstekend konden uitleggen en zelf ook een grote liefde voor de taal en de cultuur hadden. Al gauw kon ik net zo makkelijk Nederlands als Engels spreken, lezen, schrijven en verstaan.

Overigens ben ik beslist geen talenwonder, want ik maak de gekste fouten in het Nederlands, zowel in de spelling als in het woordgebruik.

Frans, Duits en andere talen die ik na mijn schooltijd heb geprobeerd te leren gingen me allemaal zeer moeizaam af.

Alleen dat Brits-Engels. Ik keek veel tv in die jaren en mijn beeld van de Britse medemens was een mengeling van de bandleden van de al genoemde popgroep Queen en personages uit *James Herriot*, *Brideshead Revisited* en *Hi-de-Hi*, die allen fantastisch Engels spraken. Alle Britten die ik ontmoette, en dat waren er niet zo veel want ik bleef al mijn tienerjaren op het vasteland van Europa, waren welbespraakt, hyperbeleefd en vriendelijk.

Op mijn negentiende ging ik dan ook Engelse taal- en letterkunde studeren aan de universiteit en op mijn twintigste ging ik in de zomervakantie dan eindelijk naar Engeland. Voor het eerst in al die jaren dat ik al bezig was Engels te leren, werd ik omringd door louter *native speakers*. Ik werkte die zomer in de jeugdherberg van Brighton en alle collega's hadden Engels als hun moedertaal. In eerste instantie kon ik mijn geluk niet op. Ik kreeg ook verkering met een collega, een hartstikke aardige jongen die uiteraard perfect Engels sprak. Zijn familie en vrienden waren ook allemaal zeer welbespraakt. Ik kon mijn hart ophalen en mijn eigen Engels vloog vooruit.

Maar hoe beter mijn Engels werd, hoe meer ik het tekort voelde schieten. De echt belangrijke dingen kon ik niet onder woorden brengen, vond ik zelf. Mijn verkering zag mijn gevecht niet, hij vond mijn Engels uitstekend en kende geen andere buitenlander die zo goed Engels sprak. Maar als we een avond met zijn familie of vrienden doorbrachten, begreep ik de helft niet van wat er gezegd werd. Ze spraken te snel, ik wist niet waar ze aan refereerden of ze gebruikten woorden die ik niet kende. Ik meende dat ik nooit op hun niveau de taal zou kunnen beheersen. Het voelde alsof ik met één hand op mijn rug gebonden door het leven moest, als ik in Engeland zou gaan wonen. Het was een schrikbeeld: voor de rest van mijn leven omgeven te zijn door mensen die een taal spreken die zij veel beter beheersen dan ik. Een taal waarvan ik niet alle nuances beheers en begrijp.

De verkering ging uit. Mijn nieuwe verkering, Vincent Bijlo, die toen net een cabaretfestival had gewonnen, had en heeft ook echt iets met taal, om het mild uit te drukken. Hij kreeg een carrière in Nederland

en naar het buitenland verhuizen kwam nooit meer aan de orde. Gelukkig maar, denk ik achteraf.

In Nederland heb ik daarna nog veel Engelse lessen gegeven op alle niveaus, en dat is ontzettend mooi werk. Want met Engels kan een mens de hele wereld over. En hoe beter je het Engels beheerst, hoe verder je komt, zeg ik altijd. Je taalgebruik is je visitekaartje. Je geeft een indruk van jezelf met de mate waarin je een taal beheerst. Je kunt meer te weten komen over degene met wie je in gesprek bent. Je kunt meer vragen, vertellen en begrijpen.

De laatste jaren heb ik in mijn vrijwilligerswerk veel te maken gekregen met mensen die hier wonen en Nederlands niet als hun eerste taal geleerd hebben. Ik heb hen op allerlei manieren geholpen: door interculturele maaltijden te organiseren, door een-op-een les te geven, door een taalcafé te organiseren, door taalcoaches te regelen en door een online cursus met mijn getalenteerde pleegzoon Afief op te zetten.

Met oprechte verbazing en verwondering kijk ik naar alle anderstaligen die ik ontmoet heb in de loop der jaren. Wat voor mij een schrikbeeld was, lijkt hen amper te deren.

Hoe doen ze dat? Hoe red je het in een land waar de mensen een taal spreken die jij niet honderd procent beheerst? Ik wil erachter komen hoe het is om anderstalig te zijn, welke impact dat heeft op je leven en welke kansen het biedt. Ook ben ik benieuwd hoe je nou het beste een taal kunt leren en of men tevreden is over de aangeboden lessen. Ik hoef maar even in het rond te kijken en zie zo al een reeks andersstaligen in mijn directe omgeving. Onze pleegzoon, mijn dierbare muziekvriend, mijn yogalerares, onze nieuwe tandarts, vriendinnen en dorpsgenoten. Ik besloot hun mijn vragen voor te leggen.

Er wordt vaak gezegd dat 'nieuwkomers' zo snel mogelijk perfect Nederlands moeten leren praten voor ze mee kunnen doen en aan werk kunnen komen. Dat klinkt praktisch en redelijk, maar is het ook realistisch? Hoe makkelijk is het om goed Nederlands te leren? Wanneer spreek je een taal eigenlijk goed genoeg?

Ik wil met dit boek ons Nederlanders bewust maken van wat het betekent om hier te wonen als Nederlands niet je moedertaal is. Ik hoop ook inzicht te krijgen in wat onze taal bijzonder moeilijk of makkelijk maakt. Mensen die ergens anders zijn opgegroeid geven ons een nieuwe kijk op ons land, waar we veel van kunnen leren. En ik hoop dat dit een hart onder de riem zal zijn voor anderstaligen en dat ze zich zullen herkennen in de ervaringen van de geïnterviewden in dit boek.

Ruim twee miljoen inwoners van Nederland zijn elders op de wereld geboren. Voor veel van deze mensen is Nederlands niet de moedertaal (moerstaal), ze zijn 'anderstalig'. Hoe is het om anderstalig te zijn en omringd te worden door moedertaalsprekers? Tegen welke problemen loop je aan? Heeft anderstaligheid voordelen? Hoeveel impact heeft het op je leven?

Taaldocent en zangeres Mariska Reijmerink is haar hele leven al gefascineerd door taal, als een wezenlijk onderdeel van je identiteit. Mariska moet er niet aan denken om in een ander land dan Nederland te gaan wonen vanwege de taalachterstand die ze dan zou hebben. Je verstaat niet wat mensen tegen je zeggen. Je begrijpt niet wat mensen bedoelen. Uitdrukkingen kunnen een bron van misverstanden zijn.

In dit boek vraagt Mariska Reijmerink aan anderstaligen uit haar eigen omgeving hoe het is om in Nederland te wonen. Mensen uit Engeland, de VS, Estland, Israël, Ethiopië, Duitsland, België, Saudi-Arabië, Iran, Marokko en Syrië vertellen hun levensverhaal en hoe het anderstalig-zijn hun leven heeft beïnvloed. Het levert een brede en boeiende kijk op Nederland en zijn inwoners op. En op het leren van Nederlands in het bijzonder en het leren van een taal in het algemeen. Bovendien geeft het antwoord op de vraag of muziek helpt bij het leren van een taal.

NUR 740/842

Mariska Reijmerink **Niet je moerstaal** Anderstaligen in Nederland

Mariska Reijmerink

Niet je moerstaal Anderstaligen in Nederland

**Hoe het is om in Nederland te wonen
als Nederlands niet je moedertaal is**